

تاریخ وادستات

حامد ۱۳۳۶

مجموعه

برکون بیلنیر قیسی مجموعه ملاما
پلاچوق آوانیر اورتهده مجموعه بولمیز

ایتدک شرف خدمت اجدادی فراموش
آثارینه اسسلافزک رغبت اولمیز

ابوالفتح سلطان محمدخان حضرتلری بو کتابک زیرنده فن هندسیه
..... دأر دها ایکی رساله مهمه تحریر ایتدیرمشدر .

جناب فاتحک قدرت عامیه وفکریه لری و کتب عقلیه یه پک
بیوک اولان میل و رغبتلرینک نه مرتبه لره واصل اولدینی بویله عمد
نوادر کتب عقلیه نی یعنی کچنکی نسخه ده بیان ایلدیکمز « کتاب اقلیدیس »
ایله آنک تمامندن بولنان اشبو « کتاب مصادرات اقلیدیس » ی وینه
بوفن جلیله دأر ایکی رساله مهمه بی بر آرمه جمع و غایت نفیس بر صورتده
استساخ ایتدیروب مطالعه لرینه بذل ما حصل مقدرت ملوکانه بیورماریله
اکلاشیلور . نورالله مرقدہ بنور الغفران

قبله لی زاده محمد و صاف بک

محترم موبخلمزدن - محمد غالب و علی رضا بککر - طرفندن اون
اوجنچی عصر هجریده عثمانلی رجالی - عنوانیله برمدتدنبریدر نشر ایدیلن
مقاله لر موجب استفادہ برچوق حقایق غیر معلومی انظار مورخینه وضع
ایتمک صورتیله تاریخمزه خدمت ایتکده اولدینی جهتله مشارالیه مانک
همتلی سایان تقدیردر .

مذکور غزته نک ۲۹ کانون ثانی ۳۳۵ تاریخلی نسخه سند کوریلان
بشنجی مقاله عاکف و پرتو پاشا لر حقده شمدی یه قدر غیر مکشوف
برچوق وقایعی احتوا ایدیور .

او کوزل مقاله نک بر محنده شو عباره مخرردر .

« ایشته او کون ایدی که معیت شاهانه ده بولنان خاصه فریقی فراری
احمد پاشا کندینک دیوان کاتبی خانه صاحبی پرنو افندینک دامادی
قبله لی زاده محمد و صاف افندی بی حضور هایونه تقدیم ایتمشدر »
مقاله نک دیگر جهتلی حقده - سوز سوییتمک حقنی حائر دکل

ایسه مده قبله لی زاده سلسله سنه تعلق ابدن بو عباره حقنمه بعض ایضاحات ویرمه علاقه دارم .

چونکه قبله لی زاده لر حقیقه قیمتی و تاریخاً معلوم و سلسله نجابت لری اوچوز سنده دن زیاده دوام ایتش برعائیه محترمه در . لکن شو صوک زمانلرده بعض ناخلفلر ظهور ایدرک اجدادی و عائله سنی انکار و امضایی - کوپرلی زاده - لکه تحویل ایدرک عادتاً عالی الدائمش و تاریخ ده تحریف ایدرک قبله لی زاده لك سلسله سنك نام و شانی ایا ایتمه که برابر ایضاحات تاریخی بی عقیم بر نتیجه یه ایصال ایتشدز . بوکا دائر تفصیلات ایسه مجموعه مزك عموم نسخهلرنده موجود اولدیغندن او ماجرای بوراده یکیدن تکرار ایتمک ایسته مم .

لکن قبله لی زاده و صاف بکک هانکی عائله یه منسوب اولدیغنی ارانه و مقاله مذکوره ده مضمربومهم خصوصی تنویر ایتمک ایستم . قبله لی زاده محمد و صاف اقدی - بو کون امضاسنی کوپرلی زاده - لکه تبدیل و تحریف ایدن - دارالفنون ادبیات تاریخی مدرسی فؤاد بکک سیوک عمجه سیدر .

فؤاد بکک پدری فائز بک اونک پدری ضیا بک اونک پدری اسماعیل عقیف بکدر ایشه بک طوغری اوله رق - قبله لی زاده - لکه اعلان بیوریلان و صاف بک شو اسماعیل عقیف بکک برادری همده کوچوک برادریدر .

اسماعیل عقیف بکه کوچوک برادری و صاف بکک پدرلریده قبله لی زاده نعمان بک اونک پدری عثمان بک اونک پدری محمد بک اونک پدری علی بک اونک پدری قبله لی مصطفی پاشادر .

بو قبله لی مصطفی پاشا کوپرلی محمد پاشا ایله باجناحدر : قبله لی مصطفی پاشانک دها یوقاری آبا و اجدادیده معلومدر . اصللری توقادلیدر . قبله لی زاده لرله کوپرلی زاده لر تیزه زاده اولورلر کوپرلی زاده لرک

احفادی الحاله هذه موجوددر برقاج سنه اول وفات ایدن احرار بك
وموجوداولان اولادلری بوسلسله دندر .

قبله لی زاده احفادندند نافذ بك فائز بك وسائر اقربالری
بر حیاتدر فقط هر نه دن طولانی ایسه شوصوك زمانلرده قبله لی زاده لردن
بعضیلری کوپرلی زاده نامی طاقتمش وحتی ۱۲۸۸ سنه سنده وفات
ایدن و کوپرلی زاده محمد پاشا جوارینه دفن اولنان اسماعیل عقیف
بكك مزار طاشنه مؤخرآ یاكلش اوله رق - کوپرلی زاده ساله سندن -
دیه حك ایتدیراشدر .

بیان بیوریلان قبله لی زاده وصاف بكك مخدومی محمود جمیل بك كه
۱۲۴۸ سنه سنده تولد ایتمش اولدینی حالد آمدی دیوان هایون معاوندلکنده
وتوقیعی لكده بولنش ومعمربیندن اوله رق ابتدای مشروطیتده تقاعدی
اجرا اولنش ایدی . عقیف ناموسلی درویش مشرب خلاصه هر براخلاق
عالیه بی جامع بر ذات ایدی . مشارالیه ایله دفعاتله کوریشوب سؤال
ایتدیکم حالد کوپرلی زاده اولیوب قبله لی زاده اولدینی جوانی ویرمشدی .
اختیارلر منزه بك جوغندن وحتی پرتو پاشا حفیدی مرحوم عزیز بككنده
كوپرلی زاده اولیوب قبله لی زاده اولدق لرینی و کوپرلی زاده لرله قرابتلری
بولندیغنی وبوقبله لی زاده لككه كیمه نسبت ایدله كلرینی بیله مدیكنی بیان ایتمش
وعزیز بك مرحومه لازمكلان ایضاحاتی اعطا ایتدیکمده بك طوغریدر
الله سندن راضی اولسون بنی تردددن قورتاردك دیمشدی .
شمدی قبله لی زاده لك مسئله سی بوسورتله حل وفصل اولندقدن صكره

كله لم وصاف بكه !

وصاف بك فراری احمد پاشاك دیوان كاتبی ایكن پرتو افندیك

دامادی دكلدی .

فراری احمد پاشا ، خاكا ی شاهانیه تقدیم ایلدیکی بعض معروضاتی
وصاف بكه تودیعاً كوندرددی وصاف بك مستعد ، ذکی ، نطوق ،
وغایت یاقیشقلی برکنج ایدی .

معلومدرکه بیوک آدملرک دوراندیشلری انسان یتشدرمکه بک
آرزوکش اولورلر . سلطان محمود خان حضرتلریدم اویونلکی حائر
پادشاهان عظامدن اولدیغندن ووصاف بکیده آرزوسی نسبتده مستعد
وذکی کوردوکندن معیت شاهانهلری کتابته آلمشردی .

وصاف بکده فطرة قیمتی برذات اولدیغندن احوال وحرکاتی نظر
پادشاهیده فوق الغایه مظهر تقدیر اولمقده ایدی . ووصاف بک برتو پاشاکی بیوک
برذاته داماد اولورسه دامادلغه برده مربی لک علاؤه ایدیله جکئی تصور بیوران
حضرت پادشاهک اراده سنیه لریله برتو پاشا کریمه سنه نامزدلکی اجرا
اولندی .

حقیقة ووصاف بک ایچون بک بیوک براستقبال حاضر لنیور ایدی .
زیرا ووصافک ایکی مربی عالسی اولدی بری سلطان محمود خان
حضرتلری کبی برپادشاه ذی شان ایکنه جیسی برتوافندی کبی برمد بریکتاه
وصاف بکک واصل اولدینی نعمت ، سلطان قدرک کندیسنه ابدال
ایلدیکی عاطفت بک آز انسانلره نصیب اولان اقباللردن ایدی . هنر ،
بویله برنعمتی هضم ایدرک ، کرک افندیسنک وکرک قاش پدربنک رضالری
تحصیل یوله حصر انفاس حیات ایلمکده ایدی . ووصاف بک برمدت
ممکن مرتبه بو طریق نجاته دوام ایتدی . لکن ارباب حسد واصحاب
نفاق انسانی کندی حاله بر اقیمری ؟

استعداد واهلیتنی استقیالا ترقی یه کافی کوره رک انتخاب ایلدیکی برذاتی
هرکیم بوزمانلرده یتشدره بیلیمکه موفق اولورسه کندیسنه عشق اولسون .
نه قدر ارباب حسد واریسه چشم مکروکیدینی اونقطه یه انعطاف
ایتدیرر . اوزواللی آدمک طریق ترقیسنه مهلاک دیکنلر اکدیررلر .
هر بر ملعنتی هر بریالانی هر بر منافقلکی هر بر تزویراتی اجرا ایدرلر .
انسان ، انسانک رحمانی ، انسان ، انسانک شیطانی . ضرب مثلی منطوقجه
مطلقا یولدن چیقاریرلر . بو آدم ، بونی نیچون بو قدر سوییور حرمت ایدیور

یوز ویریور دیه حسدلرندن کونا کون مغالر ویررلر . نشر و اعلان ایدرلر . چونکه اوکی حسد پرورلر ، آدم یتشدیرمک خصوصندمکی بیوکلک نه دیمک اولدیفنی ادراک و نقدیر ایدم مدکارندن و هر کبی کندی کبی حیوانی بر مسالکده ظن ایلدکلرندن کبرر طوررلر . یابدقلری افترا و اسنادات نتیجه سی اوله رق زواللی نك مزلقه ادباره دوشدوکنی استقبالی محو و هدر اولدیفنی کورونجه جانلری وجودینه یوره کلری رینه کلیر . بوکی ادانینک ظاهری و معنوی حیللرینه پنجه لشوب ثبات عزمندن دو نمامک شان و طندن آنجق بعض دور اندیش اولانلره نصیب اولمشدر .

ایشته زواللی و صافی ده هر نه ایتدیلر سه ایتدیلر . طریق رضای پادشاهیدن چیقاردیلر . ایش بدرجه یه واردی که قان پدري پرتوپاشا و صافک نظر هایوندن دور طوطیلوب بر مدت طشرمیه کوندرلمسنی محرمانه خاکپای شاهانه دن استرحام ایتمهک باشلادی .

نهایت و صاف بک بعض تحقیقات اجرایی وسیله سیله کبان معدنی جانبیه کوندردی . شماریق چوجوق بونی نفی تلقی ایدرک کتدیکی یرلردن بعض پرده بیرونانه عربضه لرله ذات شاهانه یی تصدیع ایتمهک دوام ایلدی .

حالبوکه اوصرمده برنو پاشانک مخاصمین طرفی پاشا علیهمده دخی ذات شاهانه یی اغضاب ایدم جک بعض تلقیناتده بولمنش و و صافک بویولده کی حرکاتنده قان بدرینک خبردار اولسنی ایلری یه سورمشلردی . و صاف بک ایسه برطرفدن قان پدريه پک سوزشلی مکتوبلریازار عفوینک خاکپای شاهانه دن رجا اولمنسنی استرحام ایدردی .

برنو پاشا دامادینک عفو و اطلاقنی خاکپای شاهانه دن رجا ایتمهک باشلادی بومتلون حال غضب شاهانه یی تشدید و معارضلرینک تفو هاتی تأیید ایلدیکندن پرتوپاشا ملکیه مشیرلکندن برادری امین بک مهمات حربیه ناظر لغندن عزل و پاشا درنه یه برادری کوتاهیه یه نفی و دامادی و صاف

بکک منافسی ده و قتیله سلطان محمود خان ایله برلکده عزیمت ایلدیکی وارنیه تحویل اولندی پرتو پاشا ادرنده ووصاف بکده وارنده بوغدورلدی .
ایشته ووصاف بکک شمارجه سنه طور وحرکتی الک بیوک براقبالی الندن قاجیرمش و خاندانی ده تهلکه یه اوغراشمشدر . وهنوز یکرمی یدی یاشنده ایکن کندی کنديسک جلاد حیاتی اولمشدر . [۱]

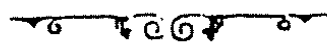
برکت ویرسونکه آز بر مدت صکرم پرتو پاشانک پرورده سی وعاکف پاشانک خصم ورقیبی بولنان مصطفی رشید پاشا موقع اقتداره کلهرک پرتو پاشا و قبله لی زاده عائله لرینک ووصاف بک یوزندن اوغرا دینی فلاکته ممکن مرتبه جبرمافات ایلمشدر .

[۱] ووصاف بکک کرکدرسلری وکرک کبان معدنه عزیمتی اشداده طربزوندن خط دستیه یازدینی برمکتوب صدراسبقی فؤاد پاشا حنفیدی رشاد فؤاد بک افندی حضرتلرینک خزائن اوراق نادرملری ایچنده موجوددر . بر صورتی لطف ایلایلر . هیناً درج ایدیورز :

مکتوبک نهایتنده کی - السید محمد ووصاف - عباره سی خط دست ایله اولیوب مهر دروننده منه وشددر .

« دولتاو هنایتاو ایتاوسنی اللهم معالیشیم افندم حضرتلری .
ذات بهی الصفات آصفانه لرینه من القدیم درکار اولان خلوص وخصوصیم وارسته ایما و بیان وموصوف بیورولدقلری فتوت جلیله واثنیه جلیله آصفانه لری هر وقت وآن زیور ناطقه مصادقت نشان اولارق آثار توفیقات جناب باری ودستیاری هم مکارم توأم صفدریلری برکات جلیله سیله صوب مأموریت عاجزی به متوجهاً بسلامته تعالی طربزون اسکله سنه وصول ثناوری میسرکرده حضرت ذوالجلال واستبته ای توجهات آصفانه لرینه وسیله مناسبه تدارکی نقاوه امنیه وآمال ایکن دائره دولتباهره وزیریلری کدکلورلندن محمود آغا بنده لرینک طرف باهر الشرف دستوریلرینه رومال عزیمتی نم التصادف خاصه ابراز صدق خلوص وخصوصیت و اظهار فرط اختصاصکاری ومصادقم ضمننده تمیق نیقه ثناوری به ابتدار وتقدم پیشکام مکارم قرارلری قلندینی انشاءالله تعالی محاط علم عالی مشیریلری بیورولدقده بعد ازین دخی سوی خلوصوری محاسن توجهات معالی آیات دستوریلریله وایه مند مباحات ومفخرت بیورمق وابسته هنایتمیه لریدر . افندم .
السید
۲۵۳ ر سنه
محمد ووصاف

وصاف بکک برادری اسماعیل عقیف بک ۱۲۸۸ سنه سنده وفات
ایتمش بوانمسنه نظراً اکر وصاف بک، کنديسني برطاقم شمار قلقلرله افنا
ایتدیر مامش اولسیدی اوتار بخدمت دها مکره و بلکه یقین وقتلره قدر
یاشایه جنی و سلطان محمود خان کی بر پادشاهک پرورده انظار کمالاتی اولمسنه
نظراً اکر تحصیل کمالانده لایقیه دوام ایتسیدی مصطفی رشید پاشا کی
بر داهینک سیاست و کیاست موقعه کچهرک ملک و ملت بک بیوک خدمت لرایتمشی
احتمال دن بعید دکل ایدی .

شرق و غرب ادباسنک مظاهر تقدیر و فیری ، طوب قپو موزه
همایون مدیر نجات سمیری فاضل حیتمند محقق اصیل و بلند صدر اسبق
مرحوم ابراهیم ادهم پاشا زاده عطوفتلو خلیل بک افندی حضرت تارندن
لطفاً الدیغم التفاتنامه حیتکارانه و دلنوازانده در .

معروض عاجزانهدر

کچنده اقدام غزته سنده کی وهی افندی کتبخانه سی فقره سی
اوقویه رق بونک نه درجه حقسزلق و حتی غرضکارلق شمه سی محتوی
اولدیغنی کمال تأمله اکلامشدم .

بو کونکی جوابکز بو صادق و عاجز دوستکزی صوک درجه
مسترح و متسلی ایتدی هر بر کله سی بر حقیقتدر .

یالکزی برشی سویلکی اونوتدیکز که اوده بو مملکتده هیچ بروقت
یاپیلان برفدا کارلغک تصدیق اولنما سیدر .

غایت قیمتدار اولان کتبخانه کزی کچن بول وقتلرده ذات عالی کزده
بک کوزل و بک قولای بر صورتده و بک یوکسک بر فیئانه حکومت
صانه بیلوردیکز .

بونی یا پمایوب بیوک برفدا کارلق ایدرک مملکته و ملتهدیه ایتمک
صورتیه عالیجنابلق کوستردیکز . فضله اوله رق اوخزینه یی قپایوب
براقمدیکز بالعکس حصر وجود ایدرک الآن اکال و اتمامی ایچون